

PÁPA VÁROS JEGYZŐJE

8500 PÁPA, Fő u. 12.

Tel: 89/515-025

Fax: 89/313-989

E-mail: jegyzo@papa.hu

48.

ELŐTERJESZTÉS
a Képviselőtestület 2011. április 14-i ülésére

Tárgy: Beszámoló az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról

Előadó: Kanozsainé dr. Pék Mária jegyző
Szalainé Tihanyi Andrea intézményvezető

BESZÁMOLÓ

AZ ÖNKORMÁNYZAT GYERMEKJÓLÉTI ÉS GYERMEKVÉDELMI FELADATAINAK ELLÁTÁSÁRÓL (2010. JANUÁR 01. – 2010. DECEMBER 31.)

I. RÉSZ

Bevezetés

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése alapján a helyi önkormányzatnak a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31. napjáig átfogó értékelést kell készíteni, melyet a képviselőtestület megtárgyal.

Az értékelést – a képviselőtestület döntését követően – meg kell küldeni a Veszprém Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalának (8200 Veszprém, Megyeház tér 1.).

Az átfogó értékelés elkészítéséhez szükséges tartalmi követelményeket a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 10. számú melléklete határozza meg.

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adatai:

A Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalának adatai alapján Pápa városban 2010. december 31. napján 32.069 fő rendelkezett lakóhellyel, melyből 15.351 fő férfi, 16.718 fő pedig nő. A lakóhellyel rendelkezőből a 0-18 éves korosztály 6.139 fő. 2010. évben a születések száma 377 volt.

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzügyi, természetbeni ellátások biztosítása:

A Gyvt. III. fejezete határozza meg a gyermekek védelmének rendszerét. Feladata a családok támogatása a gyermek felnevelésében, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése, illetve a családjából kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítása.

A feladatok megvalósítását pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó alap-, és szakellátások, valamint a települési önkormányzat jegyzője, illetve a gyámhivatal hatósági intézkedései biztosítják.

2.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A települési önkormányzat jegyzője a jogosult gyermek számára a gyermekvédelmi törvényben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg.

Az ellátás célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, az „egyszeri támogatás” elnevezésű pénzbeli támogatásnak, valamint a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek (pl. útravaló ösztöndíj program, szociálisan hátrányos helyzetű fiatalok felsőfokú tanulmányait elősegítő program) igénybevétele.

A települési önkormányzat jegyzője e támogatásban részesíti a gyermeket gondozó családot, ha az 1 főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 140 %-át (2010. évben 39.900.-Ft) az egyedülálló szülő, a tartósan beteg illetve fogyatékos gyermek, valamint a nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató 23. életévét be nem töltött, illetve a felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanuló 25. életévét be nem töltött fiatal felnőtt esetében, illetve a 130 %-át (37.050.- Ft) a fent felsoroltak alá nem tartozó esetekben, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során, a vagyon egy főre jutó értéke a gyermeket gondozó családban nem haladja meg

- külön –külön számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegnek 20-szorosát (2010. évben 570.000.- Ft)
- együtt számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 70-szeresét (2010. évben 1.995.000.- Ft).

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását a szülő vagy más törvényes képviselő, illetve a nagykorúvá vált gyermek a lakcím szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál kérheti.

A települési önkormányzat jegyzője a feltételek fennállása esetén 1 év időtartamra állapítja meg a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát.

Pápa Város Önkormányzatának Jegyzője 2010. évben 2624 gyermek részére állapított meg rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt.

2010. december 31-én a támogatásban részesítettek száma 1.742 fő volt, amely 822 családot érintett.

Elutasított kérelem nem volt.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesített gyermekek

- 30,9 %-a 0-6,
- 45,1 %-a 7-14,
- 19,4 %-a 15-18,
- 4,6 %-a 19-25 éves korosztályhoz tartozik.

A települési önkormányzat jegyzője annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a tárgyév július 1-jén és november 1-jén fennáll pénzbeli támogatást folyósít.

Egyszeri támogatásban 2010. július hónapban 1.671 fő, míg 2010.novemberében 1.735 fő részesült, melynek fedezetét a központi költségvetés biztosította.

A támogatás esetenkénti összege 5.800,-Ft/fő volt.

2.3. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

Pápa Város Önkormányzata Képviselőtestületének a Pápa városban biztosítható pénzbeli és természetben nyújtott szociális és gyermekvédelmi ellátásokról és az ezzel kapcsolatos eljárási szabályokról szóló 16/2010. (VII.08.) önkormányzati rendelete (továbbiakban: önkormányzati rendelet) alapján – Gyvt. rendelkezését is figyelembe véve – az önkormányzat rendkívüli gyermekvédelmi támogatást biztosít azon gyermekek, illetve családok részére, akik létfenntartásukat veszélyeztető élethelyzetbe kerültek, vagy időszakosan létfenntartási gondokkal küzdenek.

Az 1 főre jutó jövedelemhatárt az önkormányzati rendelet a gyermeket egyedül nevelő szülő, vagy törvényes képviselő esetén 44.200,-Ft-ban, míg család esetében 39.900,-Ft-ban állapította meg, továbbá meghatározta a támogatás feltételeit, a jövedelemszámítás módját, a támogatás mértékét és az esetenként adható támogatás összegét is.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban 2010. évben 1421 kiskorú részesült. Pénzbeli támogatásként kifizetett összeg 11.573.000,-Ft, természetbeni ellátásként nyújtott támogatás pedig 1.241.000,-Ft volt.

Kérelmek elutasítására jogszabályi értékhatárt meghaladó jövedelem miatt 6 esetben, továbbá a tárgyévben megállapítható segélyezési esetek kimerítése miatt 4 esetben került sor.

2.4. Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban, nyugdíjszerű rendszeres szociális pénzellátásban, vagy időskorúak járadékában részesül. Pápa Város Önkormányzatának Jegyzője kiegészítő gyermekvédelmi támogatást nem állapított meg, mivel a gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó egy esetben sem volt a gyermek tartására köteles.

2.5. Óvodáztatási támogatás

A települési önkormányzat jegyzője 2008. július 3-tól annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki a három-, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába, továbbá gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll a gyermek óvodai beíratását követően első alkalommal, ha a gyermek óvodai beíratása

- az év első felében történik és a gyermek óvodai nevelésben való részvétele óta legalább két hónap eltelt, a beíratás évének június hónapjában,
 - az év első felében történik, de júniusig nem telt el két hónap, a beíratás évének december hónapjában,
 - az év második felében történik és a gyermek óvodai nevelésben való részvétele óta legalább két hónap eltelt, a beíratás évének december hónapjában,
 - az év második felében történik, de a beíratás évében decemberig nem telt el két hónap, a következő év június hónapjában, valamint a gyermek beíratását követően második és további alkalommal az óvodai nevelési jogviszony fennállásáig
- a tárgyév június hónapjában, a tárgyév december hónapjában pénzbeli támogatást folyósít.

A pénzbeli támogatás folyósításának további feltétele, hogy a gyermek felett a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő, illetve ha mindkét szülő gyakorolja a szülői felügyeleti jogot, mindkét szülő a jegyzői eljárásban önkéntes nyilatkozatot tegyen arról, hogy gyermekének hároméves koráig legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen.

A pénzbeli támogatás összege 2010. évben gyermekenként első alkalommal húszezer forint, ezt követően esetenként gyermekenként tízezer forint.

A helyi önkormányzat rendeletben előírhatja, hogy az első alkalommal folyósításra kerülő pénzbeli támogatás helyett a szülőnek gyermeke részére természetbeni támogatás nyújtható. A természetbeni támogatást a gyermek beíratását követő legfeljebb 21 napon belül kell a szülő rendelkezésére bocsátani.

2010. évben óvodáztatási támogatásban az önkormányzat 64 főt részesített, 840.000.- Ft összegben.

2.6. Egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatások

Az önkormányzati rendelet alapján az általános vagy középiskolai nappali rendszerű oktatásban résztvevő gyermek részére – aki más jogcímen normatív kedvezményben nem részesül – 10.000,-Ft tankönyvtámogatás állapítható meg, amennyiben családjában az egy főre jutó jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 145 %-át (2010. évben 41.325,-Ft), gyermekét egyedül nevelő esetében az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 160 %-át (2010. évben 45.600,-Ft) nem haladja meg.

Tankönyvtámogatásban 2010. évben 24 fő részesült.

Az önkormányzati rendelet alapján a gyermek rászorultságára tekintettel

- 100%-os mértékű gyermekétkeztetési kedvezmény állapítható meg, amennyiben a családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130 %-át (2010. évben 37.050,-Ft),
- 50%-os mértékű gyermekétkeztetési kedvezményt állapítható meg, amennyiben a családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 140 %-át (2010. évben 39.900,-Ft).

2010.évben 50%-os támogatásban 199 fő, 100%-os támogatásban pedig 3 fő részesült.

2.6. Gyermekétkeztetés

A települési önkormányzat részére szociális nyári gyermekétkeztetés céljából 2010. évben nyújtott támogatás igénylésének, folyósításának és elszámolásának részletes szabályairól szóló 11/2010. (IV.20.) SZMM. rendelet alapján Pápa Város Önkormányzata 2010. évben is megszervezte a gyermekek szociális célú étkeztetését. A nyári étkeztetés keretében naponta átlagosan 293 fő részesült folyamatosan egyszeri meleg étkeztetésben, melynek 5.857.840,-Ft összegű fedezetét a központi költségvetés biztosította.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások

A Gyvt. értelmében a személyes gondoskodást nyújtó alapellátásoknak (gyermekjóléti szolgáltatás, gyermekek napközbeni ellátása, gyermekek átmenti gondozása) hozzá kell járulniuk a gyermek testi-, értelmi-, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez.

3.1. Gyermekjóléti szolgáltatás

A gyermekjóléti szolgáltatást 2008. augusztus 1-től Pápa Város Önkormányzata Egyesített Szociális Intézményének Gondozási Központja látja el Pápa város közigazgatási területén, valamint Bakonyjákó és Farkasgyepű településeken.

A szolgáltatás 2010. évi tevékenységét a II. rész tartalmazza.

3.2. Gyermekek napközbeni ellátása

A családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell napközbeni ellátásként megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerő-piaci részvétel elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

A gyermekek napközbeni ellátása Pápa Város Önkormányzata Képviselőtestületének a Pápa városban biztosítható személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybevételének rendjéről, fizetendő térítési díjak megállapításáról szóló önkormányzati rendelete alapján biztosított.

A három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását, nevelését, harmonikus testi-, szellemi fejlődését – igény esetén – a bölcsődei ellátás biztosítja. Ezen túlmenően a bölcsőde a fogyatékos gyermekek korai habilitációs és rehabilitációs célú nevelését és gondozását is végezheti. A Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb 6 éves koráig korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt.

Pápa városban az önkormányzat fenntartásában 3 bölcsőde működik.

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet módosításáról szóló 31/2009. (XII. 22.) SZMM rendelet 6. §-a alapján Pápa Város Önkormányzatának Képviselőtestülete 80/2010. (VI.07.) határozatával a Fenyveserdő Bölcsőde (Pápa, Vajda P. ltp.) férőhelyét 84, a Napsugár Bölcsőde (Pápa, Képző u. 1.) férőhelyét 78, a Bóbita Bölcsőde (Pápa, Tókert u. 11.) férőhelyét 64 főben határozta meg.

A 3-6 éves korosztály napközbeni ellátását az óvodai foglalkozások, míg a 6-16 éves korosztály számára az ellátást az iskolák a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény és végrehajtási rendeleteiben foglaltak alapján biztosítják. Az óvoda egész napos ellátást és felügyeletet nyújt. Az általános iskola alsó tagozatában biztosított a napközi ellátás, míg az idősebb korosztály a tanulószobai szolgáltatást veheti igénybe Pápa városában.

3.3. Gyermekek átmeneti gondozása

A gyermek átmeneti gondozása keretében a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról kell gondoskodni.

A gyermek átmeneti gondozása az alapjául szolgáló ok fennállásáig, de legfeljebb 12 hónapig tart.

Az Önkormányzat a gyermek és családok átmeneti gondozását a Családok Átmeneti Otthonában biztosítja, ahol 4 szoba (12 férőhely) áll a rászorulóknak rendelkezésére.

2010. évben 30 fő részesült átmeneti gondozásban, 23 fő ellátása pedig megszűnt. Az ellátásból kikerült személyek sorsa rendeződött, 4 fő saját lakásba, 16 fő albérletbe, 3 fő a szüleihez költözött.

4. Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések

A Pápan élő gyermek veszélyeztetettségének megelőzésére irányuló feladatokat Pápa Város Önkormányzata Egyesített Szociális Intézményének Gondozási Központja végzi.

Tevékenysége során feltárja a családban élő gyermeket veszélyeztető okokat, valamint a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzésére, megszüntetésére, a veszélyeztetettség mértékéhez igazodó intézkedéseket tesz.

Amennyiben az önként igénybe vehető alapellátásokkal a gyermekjóléti szolgáltatás a veszélyeztetettséget nem tudja megszüntetni, akkor a gyámügyi igazgatás szervei: a települési önkormányzat jegyzője és a gyámhivatal a gyermek veszélyeztetettségének mértékétől függően köteles megtenni a szükséges, a gyermek érdekében álló hatósági intézkedéseket.

A cél minden esetben az, hogy a gyermek a családjából csak akkor kerüljön kiemelésre, ha a többoldalú támogatás ellenére a gyermeket veszélyeztető körülmények a családon belül nem szüntethetők meg.

4.1. Védelembe vétel

A települési önkormányzat jegyzője, mint I. fokú gyámhatóság a gyermeket - veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében - a gyermekjóléti szolgáltatás vagy más szerv, személy javaslatára védelembe veszi és a gyermek ellátásának segítésére, a szülő gondozói tevékenységének támogatására családgondozót rendel.

Családgondozóként a gyermekjóléti szolgáltatás azon munkatársát kell kirendelni, aki a védelembe vételt megelőzően a gyermeket gondozta.

A védelembe vétel meghatározott egyéni gondozási-nevelési terv alapján történik.

Ezen intézkedés indokoltságát a jegyző hivatalból évente, kérelemre pedig soron kívül felülvizsgálja, amelynek eredményeként vagy megszünteti, vagy újabb 1 évre a védelembe vételt fenntartja.

2010. évben a gyámhatóság 37 gyermeket vett védelembe, 31 fő esetében pedig megszüntette az eredményes családgondozás illetve más gyermekvédelmi intézkedés (átmeneti nevelésbe vétel, családba fogadás) miatt, valamint a nagykorúság elérését követően.

Védelembe vettek száma 2010. december 31-én 89 fő volt, amely 49 családot érintett.

A védelembe vétel okaként kell említeni a szülőknek, gyermekeiknek felróható magatartását, a gyermekek igazolatlan iskolai hiányzását, a gyermekek által elkövetett bűncselekményeket, valamint a gyermekbántalmazást.

A gyámhatóság 2010. évben 66 fő esetében vizsgálta felül a védelembe vételt, ezt követően 13 fő esetében annak megszüntetéséről döntött.

A védelembe vétel további 1 évre történő fenntartására a gondozási, nevelési tervben foglaltak, valamint a magatartási szabályok be nem tartása, továbbá az igazolatlan hiányzások miatt volt szükség.

4.2. Iskoláztatási támogatás felfüggesztése

2010. szeptember 16-tól a közoktatási intézmény igazgatója jelzi a védelembe vételi eljárás lefolytatására illetékes jegyzőnek, hogy a gyermek igazolatlanul mulasztott kötelező tanórai foglalkozásainak száma elérte a tízet.

Az illetékes település önkormányzat jegyzője a jelzést követően végzést hoz, amelyben tájékoztatja az iskoláztatási támogatás jogosultját arról, hogy az adott tanévben igazolatlanul mulasztott ötvenedik kötelező tanórai foglalkozás után elrendeli az iskoláztatási támogatás teljes összege folyósításának felfüggesztését, valamint a gyermek, védelembe vételét.

2010. évben közoktatási intézmény igazgatója 28 esetben élt jelzési kötelezettségével, melyre a jegyző 28 tájékoztató végzést hozott.

A közoktatási intézmény igazgatója jelzi továbbá az illetékes jegyzőnek, ha a gyermek igazolatlan mulasztása eléri az ötvenet. A jelzéssel egyidejűleg megküldi a tankötelezettség nem teljesítésének okait és a tankötelezettség teljesítésének előmozdítására vonatkozó javaslatát tartalmazó írásbeli véleményét.

A jegyző a közoktatási intézmény igazgatójának jelzése alapján az iskoláztatási támogatás felfüggesztése és védelembe nem vett gyermek esetén a gyermek védelembe vétele iránt hivatalból megindítja az eljárást.

A jegyző az iskoláztatási támogatás felfüggesztését határozatlan időre rendeli el.

Az iskoláztatási támogatás felfüggesztésének időtartama alatt a gyermek után járó iskoláztatási támogatást – rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek kivételével- a családtámogatási folyószámlán kell gyűjteni.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek iskoláztatási támogatását a felfüggesztés időtartama alatt természetbeni formában, eseti gondnok közreműködésével kell a gyermek számára nyújtani.

A jegyző eseti gondnokul elsősorban a gyermek arra alkalmas más közeli hozzátartozóját, az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi felelőset, a védőnőt, a családsegítő szolgálat vagy a gyermekjóléti szolgáltatás családgondozóját, az átmeneti gondozást nyújtó intézmény családgondozóját vagy a polgármesteri hivatal - nem gyermekvédelmi, illetve gyámhatósági feladatokat ellátó - ügyintézőjét rendeli ki.

Az eseti gondnokot tevékenységéért munkadíj nem illeti meg, indokolt és számlával igazolt kiadásainak költségét azonban az őt kirendelő jegyző megtéríti.

2010. évben a jegyző 30 esetben járt el a közoktatási intézmény igazgatójának ötven órát meghaladó jelzésére. 16 kiskorú vonatkozásában szüntette meg az eljárást, mivel a szülők külföldön ismeretlen helyen tartózkodtak, 4 kiskorú esetében rendelte el a védelembe vételt az iskoláztatási támogatás folyósításának felfüggesztésével egyidejűleg, és 10 védelembe vett kiskorú vonatkozásában pedig az iskoláztatási támogatás folyósítását felfüggesztette.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek esetén a jegyző 2010. évben 4 gyermek részére rendelt eseti gondnokot a családsegítő szolgálat családgondozói személyében.

A jegyző az iskoláztatási támogatás felfüggesztésének szükségességét hivatalból felülvizsgálja:

- 3 tanítási hónapot magában foglaló időszakonként,
- a tanév lezárását követő harminc napon belül,
- ha a gyermek a másik szülő szülői felügyelete vagy gyámság alá kerül,
- ha a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát megállapították vagy megszüntették,
- illetékességváltozás miatt.

Pápa Város Önkormányzatának jegyzője 2010. évben 4 gyermek vonatkozásában vizsgálta felül az iskoláztatási támogatás felfüggesztését. A felülvizsgálat eredményeként az iskoláztatási támogatás felfüggesztését minden esetben fenntartotta, mivel a kiskorúak továbbra is igazolatlanul mulasztottak a kötelező tanórai foglalkozásokról.

4.3. Ideiglenes hatályú elhelyezés

Ha a gyermek felügyelet nélkül marad, vagy testi-, értelmi-, érzelmi-, és erkölcsi fejlődését a családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyezteti és emiatt azonnali elhelyezése szükséges, a települési önkormányzat jegyzője, a gyámhivatal, valamint a rendőrség, az ügyészség, a bíróság, a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoksága a gyermeket ideiglenesen a nevelésére alkalmas, azt vállaló különélő szülőnél, más hozzátartozónál, illetve személynél helyezi el. Amennyiben erre nincs lehetőség, úgy a gyermek nevelőszülőnél, gyermekotthonban, vagy pedig más bentlakásos intézményben kerül elhelyezésére.

Az ideiglenes hatályú elhelyezést megalapozó súlyos veszélyeztetettségnek minősül a gyermek olyan bántalmazása, elhanyagolása, amely életét közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi-, értelmi-, érzelmi-, vagy erkölcsi fejlődésében jelentős és helyrehozhatatlan károsodást okozhat.

2010. évben 8 esetben került sor ideiglenes hatályú elhelyezésére, mely 7 gyermeket érintett, elsősorban a gyermek felügyelet nélkül hagyása, elhanyagolása és súlyos magatartásbeli problémák miatt.

Az ideiglenes hatályú elhelyezést – a beutaló szervtől függetlenül – a gyámhivatal soron kívül felülvizsgálja. A felülvizsgálat során dönt az ideiglenes hatályú elhelyezés megszüntetéséről, megváltoztatásáról, fenntartásáról, illetve indokolt perindítások lehetőségéről.

A tavalyi évben a gyámhivatal 22 fő esetében vizsgálta felül az ideiglenes hatályú elhelyezést. A gyámhivatal 5 fő esetében döntött az átmeneti nevelésbe vételről, 1 fő esetében tartós nevelésbe vételét rendelte el, 4 fő vonatkozásában gyermek elhelyezési pert indított, 12 fő esetében a védelembe vételi eljárás, vagy gyermekjóléti alapellátás kezdeményezésével családba fogadás, harmadik személynél történő elhelyezés vagy örökbefogadás kezdeményezésével szüntette meg az ideiglenes hatályú elhelyezést.

5. A városi gyámhivatal hatósági intézkedései, feladatai

A gyámhivatal – a Gyvt.-ben foglaltaknak megfelelően – a gyermek és a cselekvőképességét érintett személyek érdekében megteszi a szükséges intézkedéseket.

A Gyvt. a pénzbeli ellátások vonatkozásában megkülönbözteti a városi gyámhivatal hatáskörébe tartozó normatív pénzbeli ellátást, illetve a gyámhivatal által adható, rászorultságtól függő ellátásokat.

A pénzbeli ellátások a gyermekek és a fiatal felnőttek szociális biztonságát szolgálják.

5.1. Gyermektartásdíj megelőlegezése

A gyámhivatal a gyermektartásdíjat akkor előlegezi meg, ha a bíróság a tartásdíjat jogerősen megállapította, azonban a tartásdíj behajtása átmenetileg lehetetlen és a gyermeket gondozó személy nem képes a gyermek részére a szükséges tartást nyújtani, feltéve hogy a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi átlagjövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj legkisebb összegének kétszeresét (2010. évben 57.000,-Ft)

A gyermektartásdíj megelőlegezése a kérelem benyújtásától esedékes. A folyósítás időtartama az alapul szolgáló ok előrelátható fennállásáig, legfeljebb azonban 3 évig tart, de indokolt esetben – egy alkalommal – ismét elrendelhető.

A támogatás mértéke általában megegyezik a bíróság ítéletében megállapított gyermektartásdíj alapösszegével.

A megelőlegezett gyermektartásdíjat a kötelezett a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvényben meghatározott kamattal együtt köteles az államnak megtéríteni. A megelőlegezett gyermektartásdíjnak meg nem térült összegét adók módjára kell behajtani az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezései szerint. A gyámhivatal székhelye szerinti jegyző a megelőlegezett gyermektartásdíjról, annak kamatairól és a folyósítással felmerült költségekről negyedévente tájékoztatja a kötelezett lakóhelye – lakóhely hiányában a tartózkodási helye – szerinti jegyzőt a hátralék adók módjára történő behajtása érdekében. A hátralék behajtására tett intézkedések csak részben vezetnek eredményre.

A gyámhivatal 2010. évben 66 fő vonatkozásában folytatott gyermektartásdíj megelőlegezése ügyében eljárást. 4 fő esetében a kérelmet elutasította, 35 fő részére a támogatást megállapította, 13 fő a kérelmét visszavonta és 14 fő esetében pedig az eljárást felfüggesztette a végrehajtási eljárás befejezéséig.

2010. évben a gyámhivatal 15 fő esetében függesztette fel a gyermektartásdíj folyósítását, 9 fő esetében pedig az ellátás megszűnt.

2010. december 31-én 70 fő részesült gyermektartásdíj megelőlegezésében.

Gyermektartásdíj megelőlegezésére kifizetett összeg 10.170.000,-Ft volt, melyet a központi költségvetés biztosított.

5.2. Otthonteremtési támogatás

Az otthonteremtési támogatás olyan normatív pénzbeli ellátás, mely a családi háttérrel nem rendelkező, az állami gondoskodásból kikerülő fiatal felnőtt lakásproblémájának megoldását célozza. A támogatásra az a fiatal felnőtt jogosult, akinek 3 éves időtartamú, folyamatos nevelésbe vétele (átmeneti vagy tartós) a nagykorúvá válásával szűnt meg és készpénz, biztosítás vagy más célból lekötött betét, vagy ingatlan vagyonának értéke a nagykorúvá váláskor nem haladja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének hatvanszorosát. (2010. évben 1.710.000,-Ft)

A gyámhivatal 2010. évben 5 fő részére állapított meg támogatást, melyet teljes egészében a központi költségvetés biztosított. A támogatásra kifizetett összeg 6.225.000,-Ft volt. A támogatást a fiatal felnőttek lakásvásárlásra, felújításra, bérlet bérleti díjának kifizetésére fordították.

5.3. Egyéb intézkedések

A gyámhivatal a gyermek veszélyeztetettségének mértékétől függően köteles megtenni a szükséges, a gyermek érdekében álló hatósági intézkedéseket.

A gyámhivatal a gyermeket átmeneti nevelésbe veszi, ha a gyermek fejlődését a családi környezete veszélyezteti és veszélyeztetettségét az alapellátás keretében biztosított szolgáltatásokkal, valamint védelembe vétellel nem lehetett megszüntetni, illetve attól eredmény nem várható és a gyermek megfelelő gondozása a családján belül nem biztosítható.

2010. évben 7 főt vett átmeneti nevelésbe a gyámhivatal, melyre a gyermekek magatartási zavara (4 fő), családon belüli bántalmazás (1 fő), valamint a szülő általi elhanyagolás (2 fő) miatt került sor. 2010. december 31-én a nyilvántartott átmeneti neveltek száma 40 fő volt.

A gyámhivatal a szülői felügyeletet gyakorló mindkét szülő, vagy a szülői felügyeletet egyedül gyakorló szülő kérelmére – a különélő másik szülő meghallgatásával – hozzájárulhat ahhoz, hogy a szülő egészségi állapota, indokolt távolléte, vagy más családi ok miatt a gyermeket a szükséges ideig más, általa megnevezett személy átmenetileg befogadja, gondozza és nevelje, feltéve hogy a családba fogadás a gyermek érdekében áll. A családba fogadás ideje alatt a szülő felügyeleti joga szünetel.

A gyámhivatal 2010. évben 17 gyermek esetében járult hozzá a családba fogadáshoz, melynek okai elsősorban a szülők szabadságvesztés büntetése és a rossz szociális körülmények voltak.

A gyámhivatal a Gytv. 80. § (1) bekezdése alapján a gyermeket tartós nevelésbe veszi, ha

- a) a szülő vagy mindkét szülő felügyeleti jogát a bíróság megszüntette,
- b) a szülő vagy mindkét szülő elhalálozott és a gyermeknek nincs felügyeletet gyakorló szülője,
- c) a gyermek ismeretlen szülőktől származik, feltéve, hogy az a)-c) pontokban meghatározott esetekben a gyermek neveléséről a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény 95-97. §-ai alapján kirendelt gyám útján nem lehet gondoskodni,
- d) a szülő gyermeke örökbefogadásához az örökbefogadó személyének és személyi adatainak ismerete nélkül tett hozzájáruló nyilatkozatot, feltéve, hogy a gyermek ideiglenes hatállyal nem helyezhető el leendő örökbefogadó szülőnél.

2010. évben a gyámhivatal 1 főt vett tartós nevelésbe. 2010. december 31-én a tartós nevelésbe vettek száma 2 fő.

A gyámhivatal a fentiekben ismertetett feladatain túl a gyermek családi jogállásának rendezése érdekében 2010. évben 22 esetben vett fel teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatot, 6 esetben rendezte a gyermek családi jogállását képzelt személy adatainak megállapításával és 5 esetben járult hozzá az apaság vélelmének megdöntése iránti per indításához.

Az átmeneti vagy tartós nevelés megszűnése után - kivéve, ha a gyermeket örökbe fogadták - a gyámhivatal legalább egy év időtartamra elrendeli a gyermek és a fiatal felnőtt utógondozását feltéve, hogy az utógondozást a fiatal felnőtt maga is kéri. Az utógondozás célja, hogy elősegítse a gyermek, illetve a fiatal felnőtt családi környezetébe való visszailleszkedését, önálló életének megkezdését. A gyámhivatal az utógondozást az otthonteremtési támogatás iránti kérelem előterjesztésekor ismételten elrendeli, melynek során elsősorban a fiatal felnőtt volt utógondozóját, ha ez nem lehetséges, a fiatal felnőtt választása szerint a lakóhelye vagy a tartózkodási helye szerinti területi gyermekvédelmi szakszolgálat utógondozóját rendeli ki. A gyámhivatal az utógondozást az annak időtartama alatt nyújtott otthonteremtési támogatás elszámolásának időpontjáig meghosszabbítja.

A gyámhivatal tavaly 14 esetben rendelt el utógondozást, 13 fő esetében az utógondozás megszűnt.

A gyámhivatal a fiatal felnőtt kérelmére, - illetve a gyermek nagykorúságának elérése előtt a gyám javaslatának figyelembevételével - elrendeli az utógondozói ellátást, ha a gyermek, illetve a fiatal felnőtt átmeneti vagy tartós nevelésbe vétele nagykorúvá válásával szűnt meg, és

- létfenntartását önállóan biztosítani nem tudja, vagy
- a nappali oktatás munkarendje szerint, vagy felsőfokú iskola nappali tagozatán tanulmányokat folytat, vagy
- szociális bentlakásos intézménybe felvételét várja.

Az utógondozói ellátás elrendelése előtt a gyámhivatal megkéri az ellátást biztosító nevelőszülő, gyermekotthon, utógondozói otthon befogadó nyilatkozatát vagy a területi gyermekvédelmi szakszolgálat külső férőhelyre vonatkozó nyilatkozatát. A befogadó nyilatkozat megtagadása esetén a gyámhivatal köteles kikérni az intézmény érdekképviselői fórumának véleményét.

2010. évben a gyámhivatal 6 fő utógondozói ellátását rendelte el, 10 fő utógondozói ellátása pedig megszűnt.

A gyermek-szülő, gyermek-nagyszülő és más hozzátartozó kapcsolattartásának szabályozása és a bíróság vagy gyámhivatal által szabályozott kapcsolattartás végrehajtása érdekében 103 eljárást folytatott.

A gyámhivatal 2010. december 31-én 98 fő gyámság alatt álló gyermeket tartott nyilván, a gondnokság alatt álló személyek száma 388 fő volt.

A gyámság alatt álló kiskorúaknál 28 fő esetében családba fogadó személy, 28 fő esetében harmadik személy, 5 fő esetében hivatásos gyám, 22 fő esetében nevelőszülő és 15 fő esetében gyermekotthon vezető látja el a gyámságot.

A gondnokság alatt álló személyek nyilvántartása szerint 313 fő kizáró és 75 fő korlátozó gondnokság alatt állót tart nyilván a gyámhivatal.

A kiskorúak és a cselekvőképességet érintő gondokság alatt álló személyek vagyonkezelésével kapcsolatban 17 esetben tette meg a szükséges intézkedéseket.

2010. évben 647 fő kiskorút és 321 fő gondnokoltat tartott nyilván, mint ingó-, és ingatlan tulajdonost.

A gyámhivatal 2010. évben 3 fő esetében járult hozzá az örökbefogadás engedélyezéséhez és 18 főnek pedig megállapította az örökbefogadásra való alkalmasságát.

2010. évben a gyámhivatal 20 esetben kezdeményezett büntető eljárást, 18 esetben kiskorú veszélyeztetése, 2 esetben pedig kiskorú sérelmére elkövetett bűncselekmény miatt a Rendőrkapitányságon. A Pápai Rendőrkapitányság a nyomozást 6 esetben megszüntette, 14 esetben pedig jelenleg is folyik az eljárás.

6. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.

A Veszprém Megyei Közigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatala 2010. október 29-án szakmai céllenőrzést végzett a Bóbita Bölcsődében, a 2006. szeptember 20-án lefolytatott ellenőrzés során feltárt hiányosságok megszüntetésére tett intézkedésekre, valamint a gyermekek gondozásának, nevelésének, fejlesztésének vizsgálata céljából.

Az ellenőrzés megállapította, hogy a bölcsődében engedélyezett csoportlétszám megfelel az NM. rendeletben foglaltaknak, a szakalkalmazottak létszáma tekintetében szükség lenne további két fő gondozónő foglalkoztatása.

A bölcsőde tárgyi feltételei Veszprém megyében egyedülállóan magas szinten biztosítják a gyermekek napközbeni ellátást. Az intézmény biztosítja a gyermekek életkorának és egészségi állapotának megfelelő környezetet, bútorzatot, a játéktevékenység és a szabadon való tartózkodás feltételeit. A gondozó-nevelő tevékenység jó színvonalú, a gyermekek derűs, biztonságos környezetben töltik mindennapjaikat.

A vizsgálat javaslatot tett a jogszabály szerint a gondozói létszám biztosítására, valamint az alapellátáson túli szolgáltatás – időszakos gyermekfelügyelet – óradíjának megállapítására.

A Veszprém Megyei Közigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatala a bölcsődei ellátás hatósági ellenőrzése iránti eljárás lefolytatására a Bóbita Bölcsőde vonatkozásában Zirc Város Önkormányzatának Jegyzőjét, a Fenyveserdő és a Napsugár Bölcsőde vonatkozásában pedig Ajka Város Önkormányzatának Jegyzőjét jelölte ki.

A kijelölt hatóságok 2010 decemberében a városban működő bölcsődékben ellenőrzést tartottak. Az ellenőrzés tapasztalatai szerint az intézmények megfelelnek a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatótevékenység engedélyezéséről, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozói engedélyről szóló 259/2002. (XII.18.) Korm. rendeletben meghatározott szakmai előírásoknak.

A Veszprém Megyei Közigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatala 2010. november 25-én szakmai céllenőrzést tartott a Családok Átmeneti Otthonában is. A vizsgálat megállapította, hogy a Családok Átmeneti Otthonában foglalkoztatott szakalkalmazottak létszáma az NM. rendelet létszámirányszámaival, valamint a férőhelyszámot arányosan tekintve megfelel a jogszabályi előírásoknak. A szakalkalmazottak képzése megfelel az NM. rendeletben előírtaknak.

Az intézményben az elhelyezési feltételek megfelelnek a jogszabályi előírásoknak. Az otthonban nyújtott ellátások a család helyzetéhez és szükségleteihez igazodóak.

A Családok Átmeneti Otthonában nyújtott gyermekek átmeneti gondozása szolgáltató tevékenység biztosításával elősegítette azon gyermeki jogok érvényesülését, amelyek szerint a gyermeknek joga van ahhoz, hogy segítséget kapjon saját családjában történő nevelkedéséhez.

A Veszprém Megyei Közigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatal 2010. évben több alkalommal is folytatott ellenőrzést a Pápa Városi Gyámhivatalnál.

2010. január 13-án, 2010. május 3-án és 2010. november 24-én a Városi Gyámhivatal gyámügyi hatósági ellenőrzésére került sor.

A 2010. január 13-i ellenőrzés a gyermekvédelmi gondoskodásban nevelkedő 9 év alatti gyermekek sorsának rendezése érdekében megtett gyámhivatali intézkedések hatékonyságát célozta, különös tekintettel az örökbefogadásokra.

A 2010. május 3-án folytatott ellenőrzés a 2009 évben ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek elhelyezésének okára, megalapozottságára, az elhelyezés időtartamának törvényességére, a gondozási hely esetleges megváltoztatására, az ideiglenes hatályú elhelyezés megszüntetésére irányult.

2010 novemberében a két évet meghaladó védelemben vétel felülvizsgálatával kapcsolatos gyámhivatali gyakorlat alakulását ellenőrizte a felettes hatóság.

A vizsgálatok megállapították, hogy a gyámhivatal megalapozott és jogszerű döntéseket hozott, az anyagi jogi és eljárási szabályokat ismeri.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján

A fentiekben ismertetett ellátások és szolgáltatások biztosítása, az igényeknek megfelelő bővítése és az e területen tevékenykedő állami és civilszervezetek és személyek együttműködésének minél magasabb szinten történő megvalósítása.

A Pápa Város Rendőrkapitánysággal még szorosabb az együttműködés, amely az iskolai hiányzások és a csellengő fiatalok számának a csökkentését, valamint a 18 év alattiak szórakozó helyen történő szeszitaltal történő kiszolgálási tilalmára vonatkozó jogszabályi előírások betartásának ellenőrzését célozza.

A pályázati lehetőségek meg szélesebb körű kiaknázása a hátrányos helyzetű gyermekek és családok támogatása érdekében.

8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása, valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.

Pápa Város Önkormányzata 2005 februárjában helyi bűnmegelőzési stratégiát dolgozott ki, melyben rögzítésre kerültek a helyi önkormányzat, a rendőrség, a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatást ellátó személyek és intézmények, oktatási intézmények, az ügyészség és a civilszervezetek feladatai, a bűnelkövetővé válás, a bűnismétlés megelőzése, a bűnalkalmak számának csökkentése és az áldozattá válás elkerülése érdekében.

Pápa Város Önkormányzatának Bűnmegelőzési és Közbiztonsági Tanácsadó Testülete 2010. évben 2 alkalommal tartott ülést. A testület megvitatta a város közbiztonságának általános helyzetét, meghallgatta a Pápa Városi Rendőrkapitányság vezetőjének, valamint Pápa Város Jegyzőjének a Gyermekvédelmi és gyermekjóléti ellátásokról szóló éves beszámolóját, megtárgyalta továbbá a tanács tagjai (rendőrség, polgárőrség, közterület-felügyelet, Gondozási Központ, vámhivatal) által felvetett aktuális problémákat is.

2010. évben Pápa Város Önkormányzatának Jegyzője a szabálysértési hatóság és a rendőrség által küldött jelzés alapján gyermekkorú (0-14 év) bűnelkövetőként 3 főt, míg a fiatalkorúak közül (14-18 év) 5 főt tartott nyilván.

A gyermekkorú (0-14 év) által elkövetett bűncselekmények között megtalálható a lopás vétsége és szabálysértése, a közlekedés szabályok megsértése.

A Pápán élő fiatalkorúak a lopás bűncselekményét, szabálysértését, valamint rongálást követtek el. Az elkövetés okaként tekinthető a rossz baráti társaság, a környezeti ok, valamint a szülői odafigyelés hiánya.

A bűnmegelőzés mellett az önkormányzat kiemelten kezeli a kábítószer fogyasztás terjesztésének visszaszorítását is, ennek érdekében 2001. évtől a városban Kábítószerügyi Egyeztető Fórum is működik.

Pápa Város Önkormányzatának Jegyzője, Pápa Város Gyámhivatala, valamint Pápa Város Rendőrkapitánysága a 2003 decemberében megkötött együttműködési megállapodásban foglaltakat évente értékeli. A 2010. évben tartott értékelés során az aláíró felek megállapították, hogy együttműködés folyamatos volt, a felmerülő problémák megoldásra kerültek. Az eredményesség fokozása érdekében az éves értékelésen túl havi rendszerességgel tartanak megbeszélést a felmerülő problémák és az információk gyors megoldása, illetve eljuttatása érdekében.

9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drog-prevenció stb.).

A gyermekek szabadidős programjának szervezését az oktatási intézményeken (sportolási lehetőségek, szakkörök, felzárkóztató foglalkozások, napközi otthon) kívül a közművelődési intézmények (Jókai Mór Művelődési Központ, Jókai Mór Városi Könyvtár) és a Sportegyesületek látják el, továbbá jelentős szerepet töltenek be a feladatok ellátásában a Kópé-vár, a Máltai Ifjúsági Centrum, a Nemzetközi Gyermeatmentő Szolgálat Magyar Egyesületének Pápai Irodája.

Fentieket figyelembe véve az előterjesztésben vázolt ellátások biztosítására, a helyi ellátó rendszer működtetésére az önkormányzat 2010. évben is kiemelt figyelmet fordított.

Pápa Város Önkormányzata a szűkös anyagi lehetőségek ellenére a jövőben is biztosítja a törvényben meghatározott alapellátási feladatokat.

Kérem a Tisztelt Képviselőtestületet, hogy a beszámolót megtárgyalni és elfogadni szíveskedjen.

Összeállította: Nagyné Holczinger Csilla gyámhivatal vezető
Bertha Szilvia szociális csoportvezető

Pápa, 2011. április 7.

Benecz Rita sk.
szociális és egészségügyi osztályvezető

II. RÉSZ

GONDOZÁSI KÖZPONT CSALÁDSÍTÉS ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLTATÁS 2010. ÉVI TEVÉKENYSÉGE

Az Egyesített Szociális Intézmény Gondozási Központja a családsegítést és a gyermekjóléti szolgáltatást Pápa város közigazgatási területén, továbbá Bakonyjákó és Farkasgyepű községekben látja el. A szolgálatnál foglalkoztatott dolgozók képesítése – 2 fő kivételével – megfelel a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SzCsM rendeletben (továbbiakban: SzCsM rendelet), valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM. rendeletben (továbbiakban: NM. rendelet) foglaltaknak.

A családsegítést 4 fő családgondozó és 1 fő asszisztens, a gyermekjóléti szolgáltatást 8 fő családgondozó és 1 fő asszisztens végzi.

Az elmúlt évben „A szociális alapszolgáltatás ellátását biztosító intézményi környezet fejlesztése” című pályázattal 51.952.000,- Ft-os bekerülési költséggel, új telephelyen, akadálymentesített, korszerű ügyfélfogadást biztosító technikai és tárgyi feltételekkel rendelkező intézményi környezet valósult meg.

A Barát u. 11. szám alatti épület hivatalos átadására 2010. 06. 16-án Pápa Város Napján került sor.

A települések lakosság száma és a gyermeklétszám szerinti megoszlása 2010. december 31-én

Település neve	Lakosság lélekszáma összesen (fő)	18 év alatti gyermekek száma (fő)
Pápa	32069	6139
Bakonyjákó	700	141
Farkasgyepű	380	60
Mindösszesen:	33149	6340

A családsegítők által nyújtott családgondozás célja, hogy a segítségre szoruló ügyfelek önmaguk legyenek képesek életük továbbvitelére, problémáik megoldására.

A családgondozók közreműködésével fontos feladat az ügyfelek és családtagok problémamegoldó képességének fejlesztése annak érdekében, hogy képesek legyenek problémáikat – a természetes és mesterséges erőforrásrendszer igénybevételével – önállóan megoldani.

A szakmai tevékenység során **komplex családgondozás** történik. Az esetkezelésekbe a családtagokat is be kell vonni.

Az általános segítő szolgáltatások keretében segítséget nyújt az illetékességi területen élők számára a *szociális és mentálhigiénés* problémák, illetve a *krízishelyzet* megoldásában, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az *életvezetési képesség megőrzése* céljából.

2010. évi forgalmi adatok összesítő táblázat

szolgáltatást igénybe vevők száma	2442 fő
- új ügyfél	337 fő
- régi ügyfél	2105 fő
esetkezelések száma	6765 alkalom
gondozott családok száma	255 család
családlátogatás	825 eset

A szolgálat munkájának nagy részét az információnyújtás, segítő beszélgetés, ügyintézés és a családgondozás teszi ki. A munkanélküliség növekedése következtében megfigyelhető, hogy az álláskereső és az inaktív egyre többen keresik fel a szolgálatot.

Munkanélküliek segítése

Az elmúlt időszak kedvezőtlen gazdasági változásai miatt az intézményt jelentős számban keresik fel a munkaügyi kirendeltségen regisztrált és a nyilvántartásban nem szereplő munkanélküliek is.

Az 55. életévüket betöltött munkanélkülieknek egy része – jogosultság esetén – az önkormányzattól rendszeres szociális segélyben részesül, melynek egyik feltétele a szolgálattal való együttműködési kötelezettség teljesítése. Az ellátásra jogosult a szolgálatnál történő nyilvántartásba vételt követően a beilleszkedését segítő programról írásban megállapodik, továbbá teljesíti az abban foglaltakat.

Ez a feladat kihívást jelentett a szolgálat családgondozóinak, mert az ügyfelek önkéntes igénybevételei lehetősége megszűnt és kötelezettséggé vált.

A beilleszkedést segítő program tartalmi elemei a családsegítésben:

A tartósan munkanélküliek nem alkotnak homogén csoportokat, különböznek az élethelyzeteik. Sokan évek óta munkanélküliek és reménytelennek tartják a visszatérést. Az együttműködési program úgy készül, hogy a különböző szolgáltatásaink az egyéni élethelyzethez és a szükségletekhez igazodjanak.

A beilleszkedési program egyénre szóló meghatározásában rendkívül sok a lehetőség, mindig mérlegelni szükséges az egyén szociális helyzetét, mentális állapotát, továbbá kapcsolati készségeit stb.

2010 februárjában három csoportban zajlott előadás az együttműködésre kötelezett rendszeres szociális segélyben részesülő ügyfeleknek a nyugdíjrendszerrel kapcsolatos jogszabályok, jogszabályi változások témakörben.

2010. április 19-én Hegyiné Mráz Erika tartott előadást a munkanélküliség hatása az egyénre és a családra nézve, az önéletrajz írás fortélyai, álláskeresési technikák címmel.

November 15-23. között négy csoportban „álláskeresési technikák” című, 6 órás tréningen vehettek részt a munkanélküli ügyfelek, mely a Jókai Mór Művelődési Központ szervezésében zajlott az alábbi témakörökben:

- állásinformációk beszerzésének lehetőségei,
- az állás megszerzésének és megtartásának módjai,
- az „öneladás” módszerei,
- sikeres kapcsolatfelvétel és kommunikáció,
- a jó önéletrajz és a kísérő dokumentumok,
- felkészülés az állásinterjúra.

Munkahelyváltási problémával küzdő helyi lakosok is megkeresik a szolgáltatást, akik álláskeresési támogatásokra nem jogosultak, de bizalommal vannak a családgondozó iránt.

Jól működik a kapcsolat a Fejér Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja Pápai Kirendeltségével, ahonnan hetente érkezik az aktuális állásajánlat, mely jól látható helyen kerül kifüggesztésre.

2010. évben a szolgálat 156 fő rendszeres szociális segélyezettet vett nyilvántartásba, melyből jelenleg 116 fő vesz részt a beilleszkedést segítő programban.

40 fő rendszeres szociális segélyre való jogosultsága, ezzel együtt az előírt együttműködési kötelezettsége az alábbiak miatt megszűnt:

Ápolási díjban részesült	3 fő
Öregségi nyugellátásban részesült	4 fő
Rokkantsági nyugellátásban részesült	4 fő
Egyéni vállalkozó lett	-
Munkába állt	11 fő
Közcélú foglalkoztatásban vesz részt	2 fő
Együttműködés hiányában megszüntetve	1 fő
Visszamondta	1 fő
Egyéb (megszüntették)	10 fő
Keresetpótló támogatásban részesült	1 fő
Időskorúak járadékában részesül	1 fő
Jogosulatlan igénybevétel	1 fő
Álláskeresési segélyt kap	1 fő
ÖSSZESEN:	40 fő

A családsegítés szerves részévé vált a városban a szakszerű adománykezelés és osztás. Ennek keretében heti két alkalommal, hétfőn és csütörtökön 13.00-15.00 óráig előre megbeszélte időpontban biztosított a rászorulóknak részére az adományhoz jutás. Az idei évben 531 család részesült ezekből a természetbeni juttatásokból.

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal partnereként a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet felajánlásából EU-s élelmiszer érkezett városunkba. A két szállítmány összmenyisége: 34.231.000 kg, melynek tartalma liszt, tészta, cukor, vaníliás karika, kukorica pehely és keksz volt.

Az élelmiszer szállítmányból 3.161 család részesült, mely 8677 főt érintett.

A Teuton Lovagrend többször is szállított adományokat - ruhanemű, textília, ágynemű, bébiétel - a városba, ami különböző intézmények, rászoruló egyének és családok között került kiosztásra, illetve ez jelenleg is folyamatosan zajlik.

Az elszegényedés, egzisztenciális problémák miatt egyre többen kerülnek olyan krízishelyzetbe, amely azonnali, vagy rövid határidőn belüli segítségnyújtást igényelt.

Ennek keretében

- iratok pótlására 4 fő,
- gyógyszerek kiváltására 4 fő,
- élelmiszer biztosítására 24 fő,
- utazási költségek átvállalására 16 fő esetében került sor.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

Összegzés a jelzőrendszeri tagok jelentéséről

A családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás éves beszámolójának készítésébe az NM. rendelet alapján 2011. január 17-én 39 felkért jelzőrendszeri tag kapcsolódott be.

Az előre elkészített kérdőívek tartalmilag nagyon változatos képet mutatnak. Az igényes, precíz és a felületes jelentés egyaránt fellelhető.

A 91 %-ban beérkezett adatszolgáltatások összesítéséből megállapítható, hogy a **jelzőrendszeri tagok aktivitása megfelelő, az oktatási és nevelési intézmények hozzáállása az adatszolgáltatás teljesítéséhez példa értékű, a gyermekorvosok esetében javulás szükséges.**

A védőnők nagyon jónak ítélték a kapcsolatot a gyermekvédelemben dolgozókkal. A jobb és eredményesebb együttműködés elősegítésére érdekében - az egészségügyi alapellátási intézet vezetőjével egyeztetve - indokolt a gyermekorvosokkal történő konzultáció.

A bölcsődék és óvodák jónak minősítették az együttműködést, elégedettek a gyermekjóléti szolgáltatás munkájával. Az óvodák friss tájékoztatást várnak abban az esetben, ha az óvodába járó gyermek bekerül a gyermekjóléti ellátásba.

Az általános iskolai ifjúságvédelem területén több hasznos vélemény és tapasztalat is megfogalmazódott. Szoros kapcsolatot szükséges ápolni a problémás gyermekek szüleivel és az őket segítő szakemberekkel. Tapasztalat, hogy amennyiben a családoknál tehetetlenség mutatkozik esetenként támadóan lépnek fel a segítő szándékkal szemben. A szegénység növekedésével a fizikai szükségletek kielégítése elsődlegessé vált a nevelő szándékkal szemben.

Mind az általános-, mind a középiskolák tekintetében megfogalmazódott, hogy az iskoláztatási támogatás felfüggesztésének jogintézménye pozitívan hatott az iskolába járásra, a munkafegyelemre, visszatartó ereje érezhető, ugyanakkor az adminisztrációs terhek növekedéséről számoltak be.

A középiskolásoknál a hiányzások 299 diákot érintettek, ebből 210 fő az Acsády Ignác Szakképző Iskolában tanul.

A Polgármesteri Hivatal Szociális- és Egészségügyi Osztályával, a Gyámhivatal vezetőjével, és minden munkatársával példaértékű, kapcsolatban állnak a szolgálat munkatársai, ami kétségtelenül hozzájárult a szakmai munka minőségi szintű teljesítéséhez.

A családgondozók számára a jelzőrendszeri tagok információi nagyban hozzájárultak a családgondozás hatékonyságához, problémamegoldások eredményességéhez. Fontos a folyamatos információáramlás. Ennek érdekében a beszámolókból megfogalmazott ajánlásokat szem előtt tartva 2010-ben minden nevelési-oktatási intézménnyel kéthavonkénti személyes találkozásra került sor, ahol az esetmegbeszéléseken a nyilvántartásban szereplő gyermekek ügye került górcső alá.

A rendőrség munkatársai napi kapcsolatban állnak a gyermekjóléti szolgáltatás családgondozóival: a védelembe vételi eljárásokhoz szükséges adatszolgáltatás, az esetmegbeszéléseken való aktív részvétel alkotja az együttműködési területet.

A gyermekjóléti szolgáltatás gondozási tevékenysége

2010. december 31-én a gyermekjóléti szolgáltatás nyilvántartásában 829 gyermek szerepelt, amely 509 családot érintett.

Családgondozási formák megoszlása 2009-2010. december 31-i adatok alapján

Családgondozási forma	2009	2010
védelembe vettek száma	84 fő	92 fő
alapellátásban gondozottak száma	391 fő	663 fő
átmeneti neveltek száma	55 fő	71 fő
utógondozottak száma	1 fő	3 fő
gondozott gyermekek száma összesen	531 fő	829 fő

Az előző évhez képest minden családgondozási forma esetében növekedett az esetszám. A védelembe vett gyermekek száma 9,5 %-al, az alapellátásban gondozottak száma 69 %-al, az átmeneti neveltek száma 29 %-al nőtt. A kiugróan nagymértékű emelkedéshez hozzájárult az igazolatlan hiányzás visszaszorítása érdekében életbe lépett jogszabály, amely emelte a szolgáltatás nyilvántartásába bekerülő, új gondozási esetek számát.

A veszélyeztető tényezők megszüntetése érdekében minden esetben szakmailag körüljárt és megalapozott javaslat készült a védelembe vételre. Az azt megelőző esetkonferencián jelen voltak a szülők, a gyermek, az érintett családtagok és szakemberek.

A vizsgált időszakban a **családgondozók által szervezett esetkonferenciák száma: 36 fő**. A családgondozók 108 alkalommal vettek részt idézés alapján Pápa Város Önkormányzatának Jegyzője, valamint Bakonyjákó-Farkasgyepű-Németbánya Körjegyzője által tartott **védelembe vételi tárgyaláson**.

Probléma típusa	Száma
anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő stb.)	2337
gyermeknevelési	5586
gyermekintézménybe való beilleszkedés	40
magatartászavar, teljesítményzavar	2573
családi konfliktus (szülők egymás között, szülő-gyermek)	1216
szülők vagy a család életvitele	1818
szülői elhanyagolás	134
családon belüli bántalmazás	234
fogyatékoság, retardáció	46
szenvedélybetegség	78

A tartósan gondozásba vett családoknál több problémacsoport együttesen áll fenn, veszélyeztetve a családban élő gyermekek testi-, értelmi-, érzelmi- és erkölcsi épségét, fejlődését.

A gyermekjóléti szolgáltatás tevékenysége során a forgalmi naplóba bejegyzett intézkedések főbb irányzamai a következők (halmozott adat):

megnevezés	szakmai tevékenység száma
információnyújtás	8608
tanácsadás	948
segítő beszélgetés	4170
hivatalos ügyekben való közreműködés	1651
közvetítés más szolgáltatásba	1129
felülvizsgálaton való részvétel átmeneti nevelésbe vétel ügyében	38
felülvizsgálaton való részvétel védelembe vétel ügyében	142
elhelyezési értekezleten, tárgyaláson való részvétel	48

A szociális munka módszertani eszköztárában szereplő területi munkára, családlátogatásokra nagy hangsúlyt fektetnek a gyermekjóléti szolgáltatás munkatársai. **Ezt tükrözi, hogy a családgondozók 5657 alkalommal keresték fel otthonukban a szolgáltatásnál nyilvántartott gyermekeket.**

A 2010-es évben **28 szakmaközi megbeszélésre** került sor. A jogszabályi előírások betartásának eredményeképpen **264 esetészlelő lap érkezett szolgáltatáshoz.**

A gyermekjóléti szolgáltatás hatósági és szakmai céllenőrzésének tárgyköre a védelembé vételhez kapcsolódó, valamint a családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének elősegítéséhez, illetve utógondozásához kapcsolódó szolgáltatások teljesülése.

A vizsgálat megállapításai

A védelembé vétel keretében végzett családgondozói gyakorlat megfelel az előírásoknak.

A szolgálat személyi és tárgyi feltételei megfelelnek a jogszabályban előírt feltételeknek.

Kiemelte a vizsgálat az adminisztrációs tevékenység minőségét, az iratok rendezettségét áttekinthetőségét.

A családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének elősegítésére minden esetben - 2 hónapon belül - a családgondozónak a gyermeket fel kell keresnie a gondozási helyén. Ezen cél következetes betartása a jövőbeni feladatok közé tartozik.

A jogi tanácsadás az intézményben térítésmentes, **2010-ben 140 fő** vette igénybe a szolgáltatást. A leggyakrabban előforduló ügytípusok: házasság felbontása, gyerektartásdíj megállapítása, kapcsolattartás szabályozása, ingatlanügyek, munkaügyi viták.

Az Igazságügyi Hivatal Jogi Segítségnyújtó Szolgálat, azaz a „Nép ügyvédje”, valamint a Mobil Jogsegély Program keretében nyújtott segítségnyújtást is igénybe veszik az ügyfelek.

Pszichológiai tanácsadáson, terápián 172 fő vett részt, 412 alkalommal.

A szolgáltatás által biztosított pszichológus szakembert elsősorban tanulási-, magatartási zavar, indulatkezelési nehézségek, pszichoszomatikus, szorongásos tünetek kezelése céljából keresik fel, de gyakoriak az anya-gyermek kapcsolati zavarok, családi konfliktusok is.

Felnőttek körében a párkapcsolati krízisek, a munkanélküliség és az anyagi problémák okozta kilátástalanság, biztonságérzet megrendülése, depresszív tünetek enyhítésében fontos a segítségnyújtás. Egyre inkább növekszik az egyedül élők, a gyermeküket egyedül nevelők száma, akiknek nehézséget jelent, hogy sem anyagi, sem lelki eredetű problémákkal nem számíthatnak családi támogatásra, így magasabb a depressziós tünetek, a szorongásos betegségek mértéke. Ennek következményei az alkoholizmus és más önpusztítás, vagy egyéb pszichés megbetegedések.

A gyermekjóléti szolgálat prevenció célú rendezvényei

A munka hatékonyságát a prevenció tevékenység kiszélesítésével, hatékony jelzőrendszer működtetésével, szolgáltatások körének bővítésével fokozta a szolgálat.

Az NM. rendelet 15. §-ának megfelelően **2010. 03. 22-én „Figyelj rám és szeress”** - elnevezésű **gyermekvédelmi tanácskozás** megszervezésére került sor.

Jogszabályi előírás alapján a 2010-ben vizsgált időszak alatt **7 alkalommal ifjúságvédelmi kerekasztal** elnevezéssel szakmaközi megbeszélés zajlott az észlelő és jelzőrendszeri tagok számára.

Az ifjúságvédelmi kerekasztal rendezvényeinek jellemzői

Dátum	Rendezvény témája	részrtvevők
2010.02.08.	„ Gondolkodj, mielőtt kattintasz „ biztonságos internethasználat	minden jelzőrendszeri tag
2010.03.22.	Jelzőrendszeri tagok kompetenciahatárai, felelőssége és jelzési kötelezettsége	minden jelzőrendszeri tag
2010. 03.30.	Gyermekjóléti szolgáltatás működésének, feladatainak bemutatása	általános iskolai pedagógusok
2010.05.27.	családon belüli bántalmazás	rendőrség, ügyészség, gyámhatóság, pártfogó felügyelői szolgálat
2010. 09. 29.	igazolatlan mulasztásokkal, iskoláztatási támogatás felfüggesztésével kapcsolatos jogszabályi változások	általános és középiskolák intézményvezetői, ifjúságvédelmi felelősei
2010. 11. 10.	iskolai erőszak a rendőrség szemszögéből	oktatási intézmények ifjúságvédelmi felelősei, területi és iskolai védőnők, gyermekorvosok
2010. 11. 29.	Pápa Város drogstratégiájának áttekintése, drogfertőzöttség felmérése	ifjúságvédelmi felelősök, pártfogó felügyelő, háziorvos, rendőrség

A Szikra Klub a gyermekjóléti szolgáltatás által működtetett olyan közösség, amelynek tagjai a nyilvántartásukban szereplő magántanuló, iskolai és viselkedéses problémákkal küzdő fiatalok. **SZ.I.K.R.A.**, mint mozaik szó = Szabadidő hasznos eltöltése

Ismeretek átadása gyermekeknek

Közösség élménye

Remény, hogy nekik talán sikerül

Alakítható az életük, a személyiségük

A gyermekjóléti szolgáltatás és a családsegítés közreműködésével megvalósult programok és feladatok:

- Húsvéti játszóház
- Éjszakai sportnap
- Teuton Lovagrend által adományozott bébiétel osztásában való közreműködés
- Telefonos Lelkiségegy Szolgálat által szervezett rajzpályázat és aszfaltrajzversenyen való részvétel
- A nyári gyermekétkeztetés zökkenőmentes lebonyolításában való részvétel
- Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal és az Ökumenikus Szeretetszolgálat közös szervezésében lebonyolított liszt, tészta, keksz és cukor kiosztásában való részvétel
- Napközis tábor a Máltai Szeretetszolgálat önkénteseivel összefogásban
- 1 hetes nyári napközis tábor szervezése
- Idősek karácsonyi ünnepségének megrendezése
- Rászoruló gyermekek számára karácsonyi ünnepség szervezése
- „Cipősdoboz” akció keretében ajándék kiosztása hátrányos helyzetű gyermekek számára
- Bige Holding csoport szervezésében vadpörkölt osztását felügyelték munkatársaink

Kábítószerügyi Egyeztető Fórum

Pápán a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum 2001 októberében alakult. A KEF elnöke a Szervezeti és Működési Szabályzat szerint a mindenkorai családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatás vezetője. A koordinációs feladatokat és az adminisztrációt a gyermekjóléti szolgáltatás két dolgozója végzi. Az elmúlt évben a KEF üléseken kívül Noszlopra a Szenvedélybetegek Rehabilitációs Intézményébe szakmai tanulmányutat szervezett a fórum. Ezen a kihelyezett ülésen a KEF tagjai megismerkedtek a Rehabilitációs Ház szakmai programjával, célkitűzéseivel, az itt élők mindennapjaival.

A konfliktuskezelés lehetőségei és mediációs technikák elnevezésű akkreditált továbbképzésen a KEF több tagja is részt vett.

A KEF és az ESZI közös szervezésében 2010. április 22-23-án került megrendezésre a konfliktus kezelés lehetőségei és mediációs technikák II. elnevezésű akkreditált képzés.

A programon való részvétel feltétele az előző évben sikeresen elvégzett mediációs alapismeretek elsajátítása volt. A képzés tovább erősítette a szakemberek problémamegoldó és kezelő repertoárját.

A tárgyi eszközök - KEF pályázati finanszírozással - 1 lappal bővültek.

Péntek esti asztali jégkorong

Több éves hagyománynak megfelelően havi rendszerességgel volt **asztali jégkorong foglalkozás** a városban élő gyermekek számára.

A rendezvény a 2010-es évben a Kópé-Várban **8 alkalommal** került megrendezésre. A megvalósítás során a Pápai Rendőrkapitányság munkatársa, Orsós Károly százados és a gyermekjóléti szolgáltatás családgondozói és asszisztense aktív közreműködése biztosította a humán erőforrásokat. A rendezvény meghívóját minden esetben a helyi közéleti hetilap programajánló rovatában és az egyik Pápa és vonzáskörzetében megjelenő reklámújságban jelentettük meg.

„Gondolkodj, mielőtt kattintasz!” címmel 2010. február 8-án tartott ülést az ifjúságvédelmi kerekasztal, kibővülve a KEF tagokkal. Az Európai Unióban február 9-én tartják a biztonságos internet napját. Ezt az apropót választották a Magyar Gyermekmentő Szolgálat munkatársai, hogy a mindennapi internet használathoz köthető veszélyforrásokról, a világhálós zaklatásokról, az erőszakról, az internetes kommunikáció veszélyeiről tájékoztassák a megjelenteket.

A fontos prevenciós alapelvet szem előtt tartva, - miszerint a helyi problémákat hatékonyan helyi szinten kell kezelni - 2006 áprilisában Pápa Város Önkormányzata 59/2006. (IV. 21.) határozatával elfogadta Pápa város 5 évre szóló Drogstratégiáját. 2010-ben pályázati finanszírozásból megkezdődött az alapidokumentumok aktualizálása. A projekt keretében 700.000,-Ft-os bekerüléssel komplex kutatást folyik, melynek eredményeként egy elemző, leíró tanulmány készül a fiatalok drogérzékenységről, a veszélyeztetettségük mértékéről. Ezek a mutatók képezik a megújuló városi drogstratégia elemeit a prevenció területén. Az iskolák veszélyeztetettsége ismeretében a prevenciós szükségletek hosszú távon tervezhetőek lesznek.

A kutatásról záró tanulmány készül, melyet a résztvevő oktatási intézmények eljuttat a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum.

Konferencia keretében a kutatást vezető koordinálásával nyilvános ismertetés is fog zajlani.

A Kábítószerügyi Egyeztető Fórum jelenlegi szakmai összetételét tekintve elmondható, hogy minden olyan intézmény, szolgáltató, civil szervezet képviselőt kap tagjai között, amelyek a kábítószer- fogyasztás visszaszorításában, illetve szinten tartásban érdemi munkát végeznek. Ezzel kialakult annak a lehetősége, hogy az egyes területeken észlelt problémák megoldásában az érdekeltek közvetlenül cserélhetnek információkat, a rászorulót a hatékony ellátási formák felé irányíthatják.

A szolgálat kapcsolatot tart fenn más intézményekkel is, melyek többsége a helyi jelzőrendszer tagjai közé tartozik, bölcsődék, óvodák, védőnői szolgálat, Nevelési Tanácsadó. Az ügyfelek komplex segítéséhez elengedhetetlen, hogy a szolgálat konzultáljon a háziorvosokkal, pedagógusokkal, pszichiátriai szakrendelővel, pszichológusokkal, egészségügyi intézményekkel, a munkaügyi kirendeltséggel. Eredményesen működik együtt a Városi Rendőrkapitánysággal, a Veszprémi Alkohol- és Drogsegély Ambulanciával, valamint a kisebbségi önkormányzatokkal.

Kérem a Tisztelt Képviselőtestület, hogy a beszámolót megtárgyalni és elfogadni szíveskedjen.

Pápa, 2011. április 7.

Szalaiiné Tihanyi Andrea sk.
Egyesített Szociális Intézmény
intézményvezető